

INTRODUCCIÓ

La investigació pretén indagar com l'arquitectura i la distribució dels espais fomenta o limita el desenvolupament psicomotor i l'autonomia dels infants. Segueix la perspectiva pedagògica del moviment lliure (Pikler, 1985), que reconeix la influència de l'entorn en el moviment de l'infant i en el seu desenvolupament psicomotor, remarcant la importància de la mirada respectuosa cap a la infància i la participació autònoma i activa del nen o nena en el seu procés de desenvolupament.

Justificació Importància de l'espai en el benestar i aprenentatge dels infants

L'estudi s'ha portat a terme a una escola bressol d'Ullastrell, observant i analitzant l'arquitectura i els espais del centre, i el desenvolupament psicomotor i autonomia personal dels dos grups d'infants d'1 a 2 anys.

OBJECTIUS

Pregunta d'investigació: Com influeixen l'arquitectura i els espais en el moviment lliure dels infants (en el seu desenvolupament psicomotor i autonomia)?

General Investigar com influeix l'arquitectura i la distribució de l'espai en el desenvolupament psicomotor i autonomia dels infants, en relació amb el moviment lliure.

Específics

Analitzar l'arquitectura i els espais d'una escola bressol per conèixer com aquests condicionen el desenvolupament psicomotor.

Analitzar les accions dels infants i la seva interacció envers l'espai, per observar quines possibilitats i limitacions de moviment ofereix, i quin és el grau de desenvolupament psicomotor i autonomia personal dels infants.

Analitzar el paper de la persona adulta respecte a l'organització de l'espai, i en l'acompanyament de l'infant en el seu desenvolupament psicomotor.

METODOLOGIA

L'estudi ha seguit la metodologia d'investigació qualitativa, per tal de fer un treball d'observació sistemàtica i anàlisi.

Mostra: 12 infants d'1-2 anys d'una escola bressol d'Ullastrell, a més de la participació de la directora i tutora d'un dels grups, i un arquitecte especialista en espais educatius.

Observació: 16 de març, al matí i a la tarda (de les 8:00 h a les 17:30 h).

Instruments de mesura:

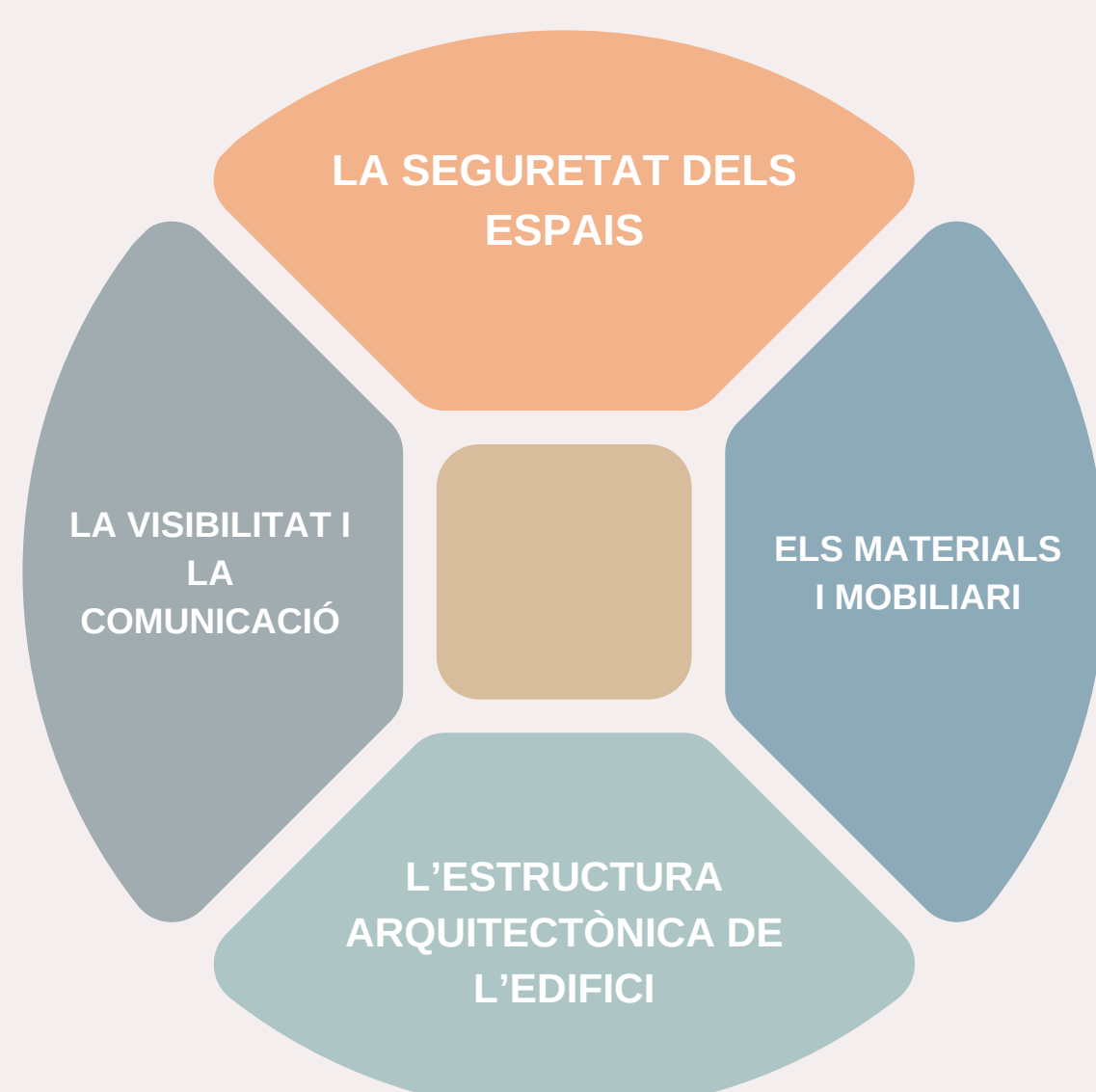
Dues graelles d'observació, d'elaboració pròpia

Dues entrevistes en profunditat

RESULTATS

Arquitectura i espais educatius

Aspectes arquitectònics i espacials de major impacte

OBSERVACIÓ SISTEMÀTICA DE L'IMPACTE DE L'ARQUITECTURA I L'ESPAI EN EL DESENVOLUPAMENT PSICOMOTOR I AUTONOMIA PERSONAL EN INFANTS DE 0-3 ANYS.

Marta Rodríguez

UManresa - Universitat de Vic | Universitat Central de Catalunya

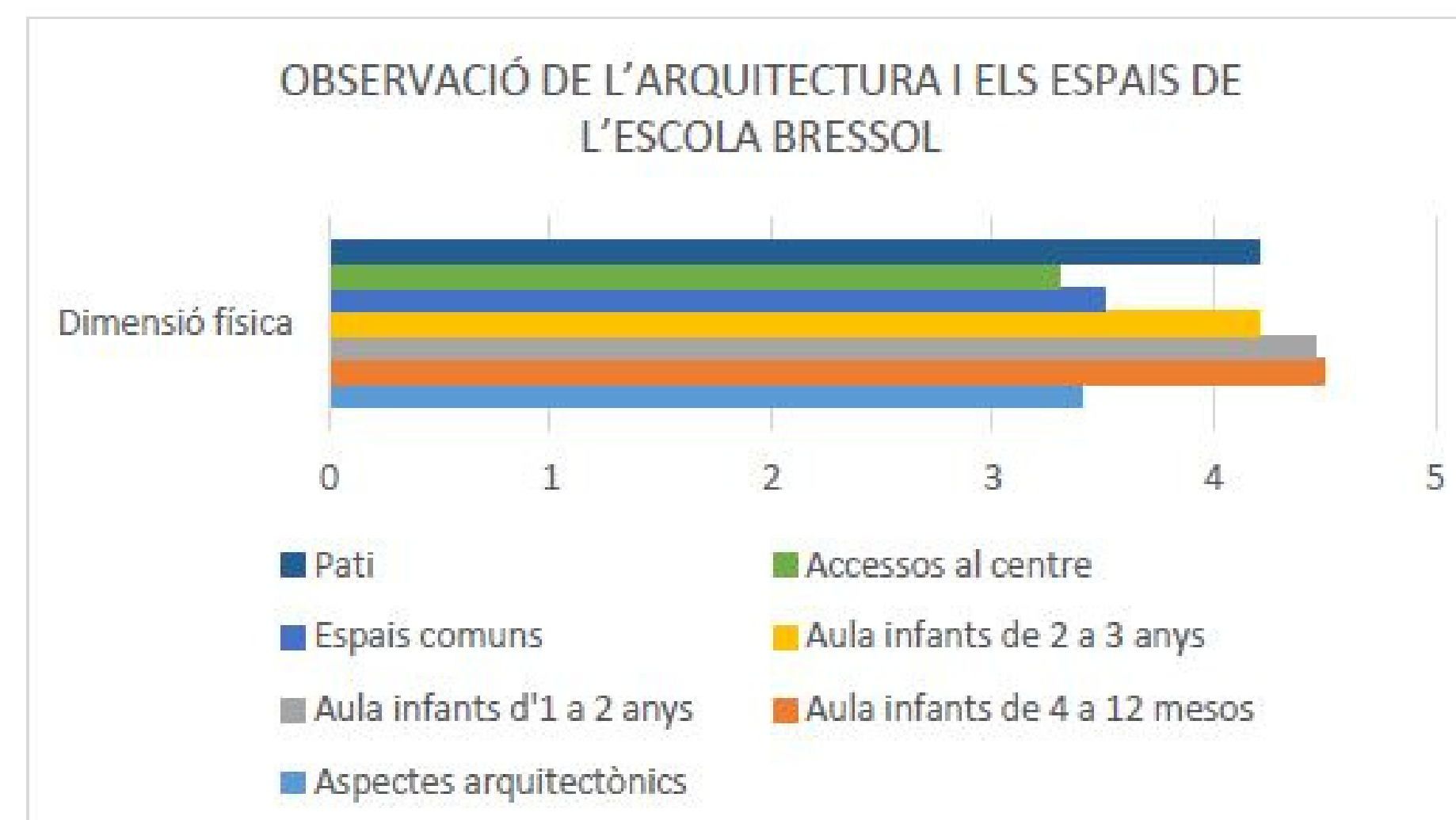

Figura 1. Mitjana del grau d'assoliment dels ítems establerts en relació a la dimensió física, a l'arquitectura i l'espai.

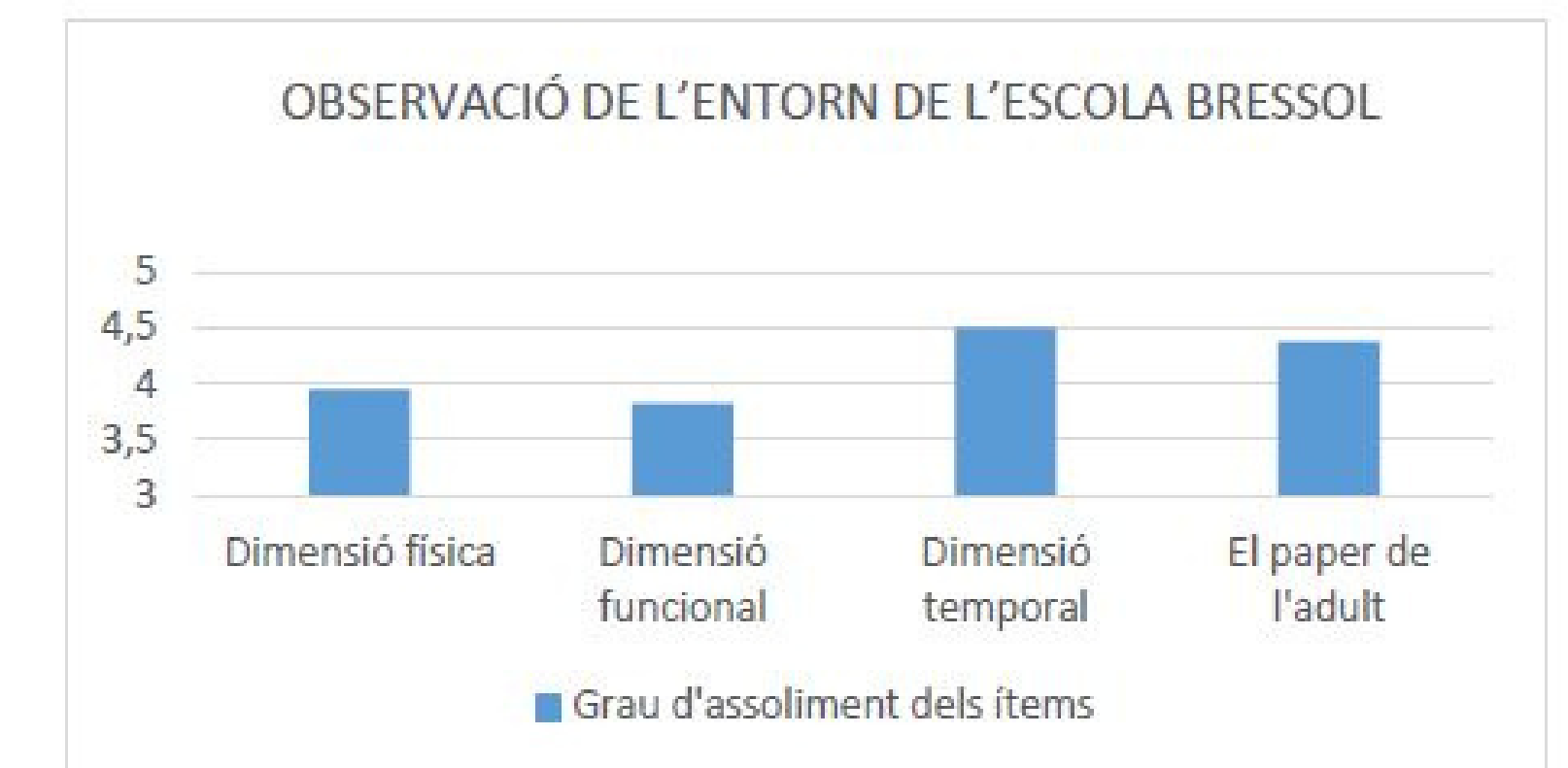

Figura 2. Mitjana del grau d'assoliment dels ítems establerts en relació a les diferents dimensions.

Desenvolupament psicomotor i autonomia personal dels infants

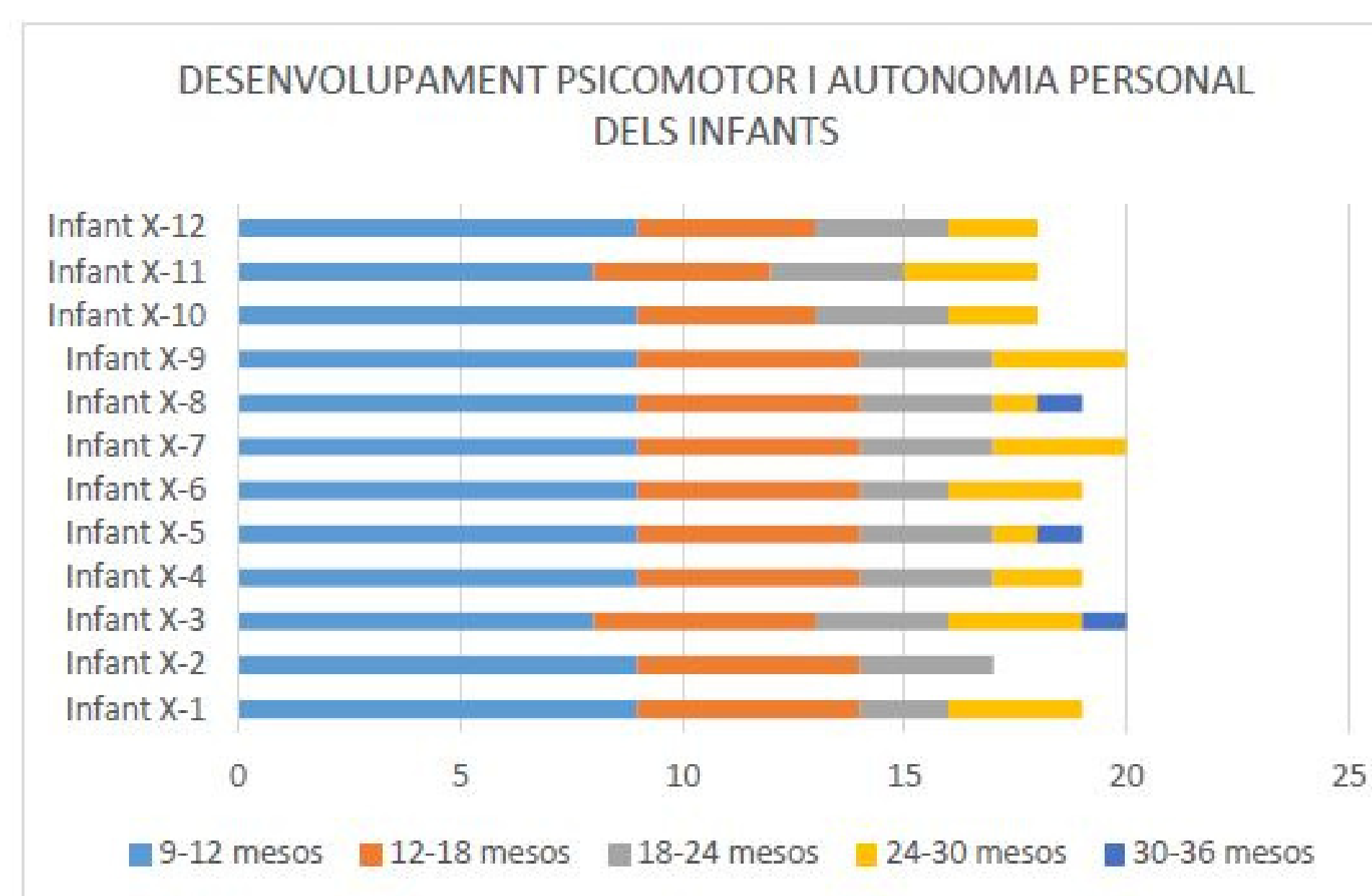

Figura 3. Grau de desenvolupament psicomotor dels dos grups d'infants d'1 a 2 anys d'edat

El paper de la docent

Percepcions sobre la metodologia del moviment lliure: respectar el ritme maduratiu de l'infant i promoure que aquest pugui avançar de manera autònoma en el seu desenvolupament psicomotor.

Acompanyament i observació de l'acció de l'infant: el paper de l'adult com a observador, per donar resposta a les necessitats dels infants, perquè puguin anar evolucionant de manera autònoma.

Preparació, distribució de l'espai i materials: organització i selecció de materials partint del nivell evolutiu de l'infant, les necessitats i interessos col·lectius i els individuals

CONCLUSIONS

Els objectius de la investigació han estat assolits a partir dels instruments de mesura.

- L'arquitectura i l'espai tenen una gran influència en l'acció de l'infant.
- Els espais han d'esdevenir segurs, perquè l'infant sigui autònom i es pugui moure en llibertat per l'espai. Per això, és important, que l'espai compti amb grans finestres interiors, que permetin a l'adult i l'infant observar-se, i que els materials i mobiliari siguin adequats, de qualitat i estiguin adaptats.
- L'estructura de l'edifici ha de ser oberta i no tenir obstacles arquitectònics que limitin el moviment, i els espais han d'estar comunicats, perquè l'infant es pugui desplaçar per les diferents estances.
- El paper de l'adult esdevé fonamental per a promoure el desenvolupament psicomotor i autonomia, ja que aquest intervé en les diferents dimensions i és el responsable de garantir un entorn enriquidor.

Limitacions

- Grup reduït → Resultats no generalitzables
- Més observacions
- Modificar graella d'observació desenvolupament psicomotor

Rellevància

Sensibilització sobre la importància de l'espai en l'acció de l'infant i en l'activitat de l'escola. També pot ser un recurs per introduir canvis en l'espai d'una escola bressol per promoure l'autonomia i el moviment lliure dels infants.

CONTACTE

Correu electrònic: MartaRP01@correu.umanresa.cat